

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložila studentka: Kristýna Kvačková

Název práce: Cancel culture – výzva nebo hrozba?

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
PhDr. et Mgr. Kryštof Kozák, PhD.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se zabývá fenoménem tzv. *cancel culture* v USA. V první části se zaměřuje na teoretické uchopení tohoto pojmu a jeho historický vývoj. Stěžejní část práce pak na konkrétních známých případech zvažuje tenkou hranici mezi legitimním použitím tohoto nástroje a jeho nadužíváním a zneužíváním. V závěru se pak snaží celý fenomén obecněji zhodnotit a zasadit do relevantního kontextu.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma práce je relativně náročné, neboť vyžaduje analytickou práci s mnohoznačným a nadužívaným termínem, který souvisí s řadou základních lidských práv. Autorčin tvůrčí přístup spočívá v konfrontaci konkrétních případů s teoretickým a politickým rámcem. Argumentace autorky je poměrně jasná, některá tvrzení jsou občas repetitivní. Práce má víceméně logickou strukturu, nicméně určité koncepčnější rozdělení jednotlivých kategorií *cancel culture* by práci pomohlo.

Z teoretického hlediska se autorka mohla trochu více věnovat poměrně významné judikatuře týkající se svobody slova ze strany Nejvyššího soudu, což je z hlediska daného tématu velmi relevantní. Z hlediska použité metody je práce kvalitativně analytická, což odpovídá vytyčeným cílům. Práce s prameny a literaturou je na adekvátní úrovni, autorka zmiňuje jak liberální, tak konzervativní autory, kteří se tematice věnují. Práce neobsahuje přílohy.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev autorky je velmi dobrý, v textu se objevují chyby a překlepy pouze sporadicky, například „v mediích“ na str. 25. nebo „osoby, které se dopustili“ na str.8. Citace a odkazy na literaturu odpovídají standardům vyžadovaným pro diplomovou práci. Grafická úprava je také na odpovídající úrovni. Práce obsahuje vyžadované formální náležitosti.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:
 Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Výsledky kontroly neodhalily nepovolené kopírování částí práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově se jedná o kvalitně zpracovanou diplomovou práci na poměrně obtížné a zároveň aktuální téma. Mezi silné stránky práce patří snaha propojit teoreticky složitě uchopitelný termín *cancel culture* s různorodými příklady a jejich zasazení do politického kontextu. Mezi slabší stránky práce bych zařadil poněkud nedotaženou diskusi ohledně základní otázky práce. Autorka na jednu stranu tvrdí, že je třeba, „aby byly zachovány zásady práva na řádný proces, presumpce nevinny a svoboda slova,“ ale zároveň se přiklání spíše k názoru, že *cancel culture* je spíše výzvou než hrozbou. Přitom právě zásady práva na řádný proces, presumpci nevinny a reálné svobody slova se *cancel culture* týká.

V práci mi chybělo rozvinout terminologickou diskusi nad termínem *cancel*. Jeho problematičnost pramení částečně proto, že standardní využití tohoto slovesa souvisí s neživými objekty typu letadlo či koncert. Použití tohoto termínu vůči osobám je tak z hlediska kritické diskurzivní analýzy od počátku problematické samo o sobě.

Práci by pomohl systematictější přístup s ohledem na jednotlivá konkrétní problematická témata. Uváděné příklady se týkají různých obsahových oblastí, z nichž je ale problematické vyvozovat konkrétní závěry. V práci by například mohla být přehledná tabulka obsahů, za které byl daný člověk *zrušen*. Domnívám se také, že právě termín *zrušen* je často vhodnější než autorko používané *rušení*, neboť v angličtině je proces chápán spíše jako dokonavý. Šlo by polemizovat s tvrzením, že akademická svoboda by měla být v současné době omezenější než obecná svoboda slova – tradičně mívali akademici této svobody spíše více. Autorka se mohla alespoň dotknout problematiky tzv. *double-thinku*, kdy si část lidí myslí něco jiného než jsou ochotni veřejně vyjádřit.

Autorka kombinuje dostupné teoretické zdroje s konkrétními případy poměrně originálním způsobem. Celkově se cílů práce podařilo dosáhnout.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Považujete všechny případy *cancel culture*, kdy nebyla dodržena presumpce nevinny a právo na řádný proces za nelegitimní? Pokud ano, nebude jich takových značná většina?
2. Lze rozlišit konkrétní témata, kdy je použití *cancel culture* nejvíce hraniční a naopak kdy je zpravidla oprávněné?
3. Jaké širší závěry ohledně americké společnosti můžeme dovodit z témat, která jsou terčem *cancel culture*?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku A-B v závislosti na jejím výsledku.

Datum: 24.8.2023

Podpis: Kryštof Kozák, v.r.

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.